

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 92/2016 (3))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «SIGMA»**

Ημερομηνία Απόφασης: 7 Δεκεμβρίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Ξενοφώντος Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

Ο κ. Γιάννος Αφροδίσης, Αντιπρόεδρος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε λόγω άλλων υποχρεώσεων.

Ο κ. Τάσος Κυρμίτσης, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε λόγω προσωπικού κωλύματος.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 30Ε.(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015, καθώς επίσης και της παραγράφου Ε.4. του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο, αναφέρει:

30Ε. Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων διασφαλίζουν ότι οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που μεταδίδουν συμμορφώνονται προς τις προϋποθέσεις και/ή τους περιορισμούς που αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις·

Η πιο πάνω παράγραφος, αναφέρει:

Ε.4. Απαγορεύεται η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού ή τρίτων με αναφορές στα χαρακτηριστικά ή στις τιμές ή δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο ή τόπο αγοράς τους.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερ. **20.9.2016**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.».

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1. και 2.:

1. Στις 16/4/2016, μεταξύ των ωρών 19:55–21:00, ο οργανισμός μετέδωσε το **Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων του «ΤΟΜΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ»**, στο πλαίσιο του οποίου μεταδόθηκε **συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση** για το premium πακέτο της εφημερίδας «η σημερινή», κατά παράβαση του **άρθρου 30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015.

Όπως διαπιστώθηκε, στο πλαίσιο του πιο πάνω Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Γωγώ Αλεξανδρινού (παρουσιάστρια του Δελτίου): «...Ακόμη μία έκδοση ελληνικής μυθολογίας κυκλοφορεί αύριο με το premium πακέτο της «Σημερινής». Ποιά είναι αυτή; Στο θέμα της Γαβριέλλας Ζάρτιλα.».

[Ακολουθεί η μετάδοση του συγκεκριμένου θέματος]

«Η ελληνική μυθολογία αποτελεί ένα σπουδαιότατο κομμάτι ιστορίας και πολιτισμού, ένα ολοκληρωμένο σύστημα θεώρησης του κόσμου, αστείρευτη πηγή γνώσης και έμπνευσης για ολόκληρο τον κόσμο. «Ομήρου Ιλιάδα», «Ομήρου Οδύσσεια» κι αυτή την Κυριακή, στο premium πακέτο της «Σημερινής», το βιβλίο «Ηρακλής». Σε συνέχεια της μεγάλης αγάπης που έχουν δείξει οι αναγνώστες της «Σημερινής» για τις εκδόσεις της

«Κυριακάτικης Σημερινής», κυκλοφορούν ακόμα 2 εκδόσεις ελληνικής μυθολογίας. Τα έργα αυτά αποτελούν σύγχρονες εκδόσεις, που έχουν σκοπό να συστήσουν, με ψυχαγωγικό τρόπο, τις βασικές ενότητες της συναρπαστικής ελληνικής μυθολογίας στα παιδιά. Οι εκδόσεις των βιβλίων της μυθολογίας αποτελούνται από 56 μέχρι 90 σελίδες, σε χαρτί πολυτελείας, έγχρωμη εκτύπωση και σκληρό εξώφυλλο με ραμμένη πλάτη. Μη χάσετε αυτή την Κυριακή μαζί με τη «Σημερινή» τον «Ηρακλή», τον μεγαλύτερο ήρωα της ελληνικής μυθολογίας. Με την ευγενή χορηγία της «ΟΠΑΠ» Κύπρου.».

Στο πλαίσιο του ίδιου θέματος, προβλήθηκαν επί της οθόνης της τηλεόρασης πλάνα από τα υπό αναφορά βιβλία. Προβλήθηκαν επίσης πλάνα από τις σελίδες του βιβλίου «Ηρακλής», στα οποία διακρίνεται το περιεχόμενό τους.

Μεταδόθηκαν, επίσης, οι εξής αναγραφές:

-«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ» και «η σημερινή» (συνοδευόμενη από το λογότυπο της εφημερίδας)

-«Μη χάσετε ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ» και «ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ η σημερινή»

-«ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΟ PREMIUM ΠΑΚΕΤΟ ΤΗΣ η σημερινή» και «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΗΡΑΚΛΗΣ»

-«Κυκλοφορεί σε απίστευτα προνομακή τιμή αποκλειστικά για τους αναγνώστες της η σημερινή» (η εν λόγω, αναγράφεται δίπλα από το βιβλίο «ΗΡΑΚΛΗΣ»)

-«ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ!», «ΜΕ ΜΟΝΟ €5 ΕΠΙΠΛΕΟΝ» (η συγκεκριμένη σε έντονο, γαλάζιο πλαίσιο) και «η σημερινή Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ!» (με ταυτόχρονη προβολή του βιβλίου «ΗΡΑΚΛΗΣ» και της εφημερίδας «η σημερινή»)

-«Με την ευγενή χορηγία: ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ» (συνοδευόμενη από το λογότυπο της «ΟΠΑΠ»).

Το πιο πάνω θέμα, είχε **συνολική διάρκεια 1 λεπτού και 8 δευτερολέπτων** περίπου.

2. Στις 16/4/2016, μεταξύ των ωρών 19:55–21:00, ο οργανισμός μετέδωσε το **Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων του «ΤΟΜΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ»**, στο πλαίσιο του οποίου έγινε **παρακίνηση για αγορά των προϊόντων τρίτου** (και συγκεκριμένα του premium πακέτου της εφημερίδας «η σημερινή»), **με αναφορές στα χαρακτηριστικά, στην τιμή και δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο αγοράς τους**, κατά παράβαση της **παραγράφου Ε.4.** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή της κ. Βαρτενή Κασαπιάν (Χρίστος Πατσαλίδης Δ.Ε.Π.Ε, Δικηγόροι-Νομικοί Σύμβουλοι) ημερ. 4.11.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'), υπέβαλε στην Αρχή τις εξηγήσεις και/ή τις θέσεις του.

Σημειώνεται ότι, ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού όπως εκφράσθηκαν

από τη Δικηγόρο του και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή το εν λόγω Δελτίο Ειδήσεων, και κρίνουμε ότι:

Στις 16/4/2016, μεταξύ των ωρών 19:55–21:00, ο οργανισμός μετέδωσε το **Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων** του «**ΤΟΜΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ**», στο πλαίσιο του οποίου:

-**μεταδόθηκε συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση** για το premium πακέτο της εφημερίδας «η σημερινή», κατά παράβαση του **άρθρου 30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015·

-έγινε **παρακίνηση για αγορά των προϊόντων τρίτου** (και συγκεκριμένα του premium πακέτου της εφημερίδας «η σημερινή»), **με αναφορές στα χαρακτηριστικά, στην τιμή και δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο αγοράς τους**, κατά παράβαση της **παραγράφου Ε.4.** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις **σελ. 3, 4 και 5** της παρούσας].

Σ' ό, τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού στην επιστολή του ημερ. 4.11.2016 ότι «...οι δύο κατηγορίες είναι πανομοιότυπες...», η Αρχή διαφωνεί και αναφέρει τα εξής: η παράβαση του υποστοιχείου 1. αφορά στη μετάδοση συγκαλυμμένης οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης για το premium πακέτο της εφημερίδας «η σημερινή». Αφορά δηλαδή στην παρουσίαση που έγινε, στο πλαίσιο του υπό αναφορά Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων του οργανισμού στις 16/4/2016, για τα συγκεκριμένα προϊόντα, η οποία είχε διαφημιστικό σκοπό και έγινε με τρόπο που ενδεχομένως να παραπλάνησε τους τηλεθεατές όσον αφορά στο διαφημιστικό της χαρακτήρα. Η παράβαση του υποστοιχείου 2. αφορά στην παρακίνηση που έγινε προς τους τηλεθεατές για αγορά των υπό αναφορά προϊόντων. Η παρακίνηση έγινε μέσω αναφορών στα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων προϊόντων, στην τιμή τους ή/και δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο

αγοράς τους. Κατά συνέπεια, πρόκειται για δύο παραβάσεις διαφορετικής φύσεως και με διαφορετικά συστατικά στοιχεία.

Γενικότερα, σε σχέση με τις πιο πάνω παραβάσεις, η Αρχή αναφέρει τα εξής: τόσο οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις όσο και η παρακίνηση για αγορά προϊόντων ή/και υπηρεσιών στα πλαίσια ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, συνιστούν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που επηρεάζουν τον υγιή ανταγωνισμό και θίγουν την αριότητα των προγραμμάτων αλλά και τη δημοσιογραφική ή/και τη δημιουργική ανεξαρτησία των δημοσιογράφων ή/και των άλλων δημιουργών τους. Το γεγονός μάλιστα ότι στην παρούσα περίπτωση το επίδικο πρόγραμμα ήταν το Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων του οργανισμού το οποίο πρέπει, σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία, να χαρακτηρίζεται ούτως ή άλλως από ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα, καθιστά ακόμα πιο αντίθετη μια τέτοια πρακτική με το γράμμα και το πνεύμα του Νομοθέτη. Η Αρχή έχει επανειλημμένα επισύρει την προσοχή των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών στη σοβαρότητα του θέματος της εκμετάλλευσης των προγραμμάτων ενημερωτικού χαρακτήρα για την προβολή συγκεκριμένων προϊόντων ή/και υπηρεσιών, υπό το πρόσχημα της ενημέρωσης των τηλεθεατών / ακροατών, οι οποίοι γίνονται δέκτες μηνυμάτων διαφημιστικού χαρακτήρα σε ανυποψίαστο χρόνο.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, κρίνει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 (υποστοιχείο 1.), καθώς επίσης και της **παραγράφου Ε.4.** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2.).

Η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό, για την κάθε μία από τις πιο πάνω παραβάσεις, την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

Η Αρχή στην απόφασή της έχει λάβει υπόψη της την άμεση παραδοχή του οργανισμού, την υπόσχεσή του ότι δε θα επαναληφθούν οι ίδιες ή/και παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, τη δήλωση του για άμεση συμμόρφωση με την κείμενη Νομοθεσία, την απολογία του για τη διάπραξη των παραβάσεων, καθώς επίσης και την επίκληση της επιείκειάς της.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Κον.